

11.3.2005

Enligt sändlista

RAMAR FÖR STATSFINANSERNA 2006—2009

Statsrådet har i dag, sedan ärendet undergått förberedande behandling i statsrådets finansutskott, med stöd av 1 § förordningen om statsbudgeten (1243/1992) och statsrådets beslut av den 24 april 2003 om principerna för uppgörande av ramförslag för statsfinanserna, budgetförslag samt verksamhets- och ekonomiplaner meddelat följande beslut om ramarna för statsfinanserna:

1. Den ekonomiska utvecklingen och finanspolitiken

Den internationella ekonomiska utvecklingen har försämrats bl.a. på grund av en kraftig uppgång i oljepriset. På grund av underskottsproblem och en striktare ekonomisk politik ökar totalproduktionen i Förenta staterna mindre än i fjol och ekonomin i euroområdet torde inte heller återhämta sig helt enligt förväntningarna. Den tämligen snabba tillväxten fortsätter i Kina och Indien. Ryssland, som är viktigt för vår export, drar nytta av uppgången i oljepriset.

Tillväxten i den finska ekonomin ser ut att inom den närmaste framtiden öka på det sätt som sysselsättnings- och välfärdsmålen i regeringsprogrammet förutsätter. Totalproduktionen väntas öka till drygt 3 % i år och vara 2 ½—3 % även nästa år. Med tanke på marknadernas tillväxt och konkurrenskraften finns tillfredsställande förutsättningar för en gynnsam utveckling av exporten och utrikeshandeln väntas ge produktionen en påtaglig tillväxtimpuls. Trots det baserar sig produktionsökningen den närmaste tiden fortfarande främst på den inhemska efterfrågan. Den inkomstpolitiska uppgörelsen och de skattesänkningar som fastslogs i samband med den utgör en god grund för en ökad konsumtion och även investeringarna har börjat öka efter en tämligen lång svag period. Den fortsatta stabila ekonomiska tillväxten väntas öka antalet arbetsplatser så att nästa år är sysselsättningsgraden ungefär 68 % och arbetslöshetsgraden 8 %.

Perioden av ökad tillväxt, som eventuellt är övergående, bör utnyttjas så att ekonomins stabilitet säkerställs och de strukturella problemen löses. På medellång sikt väntas den ekonomiska tillväxten småningom avta, vilket främst beror på den minskande arbetskraftsvolymen och den låga investeringsaktiviteten. Även om de arbetsintensiva servicebranschernas betydelse hela tiden ökar inom ekonomin förefaller det som om nya arbetsplatser inte skapas i tillräcklig utsträckning för att alla de sysselsättningsmål som regeringen har fastställt skall kunna nås.

Uppnåendet av sysselsättningsmålet är av väsentlig betydelse för att den offentliga ekonomins hållbarhet skall kunna tryggas. Under de närmaste åren är överskottet inom den offentliga ekonomin helt beroende av arbetspensionsfonderna eftersom det för närvarande ser ut som om statens och kommunernas sammanlagda underskott kommer att stiga till högst 1 ½ % i förhållande till bruttonationalprodukten. Statsskulden beräknas minska i förhållande till bruttonationalprodukten ännu under de sista åren av valperioden men det finns risk för att minskningen upphör efter det.

Regeringen koncentrerar sina åtgärder för tryggnad av sysselsättningen och tillväxten till helheter som omfattar begränsning av den offentliga utgiftsökningen, sanering av den offentliga ekonomin och strukturrevidering, förbättrande av de minst bemedlade medborgarnas ställning och ökning av den ekonomiska tillväxtpotentialen genom stöd till utbildning, forskning, produktutveckling och finansiering av tillväxtföretag.

2. Ramen för valperioden 2006—2007

Den utgiftsram för budgeten som har fastställts för hela valperioden utgör en väsentlig del av regeringens finanspolitik. En strikt kontroll av statens utgifter är en förutsättning för en stabilitetsskapande ekonomisk politik, som i sin tur är nödvändig för att investeringarna och den ekonomiska tillväxten skall öka på lång sikt.

Ramen för valperioden, som fastställdes i maj 2003, uppgår enligt pris- och kostnadsnivån 2004 till 28 534 miljoner euro 2006 och 28 647 miljoner euro 2007. Genom detta beslut ändras inte tidigare riktlinjer för nivån för de totala ramutgifterna utan ramen för valperioden justeras tekniskt så att den motsvarar pris- och kostnadsnivån 2006 och de ändringar som sker i budgetens struktur och som påverkar siffrornas jämförbarhet.

Justeringarna av pris- och kostnadsnivån tillsammans med strukturförändringarna och de övriga tekniska justeringarna höjer ramen för valperioden med 934 miljoner euro 2006 och 936 miljoner euro 2007 jämfört med den nivå som avtalades våren 2003. Antagandena bakom justeringen av pris- och kostnadsnivån behandlas närmare i bilaga 1.

Tabell 1. Justerad ram för valperioden, mn euro

	2006	2007
Rambeslut 22.5.2003, enligt prisnivån 2004	28 534	28 647
Justeringar av pris- och kostnadsnivån för åren 2005—2006	798	804
Ändringar i budgetens struktur åren 2004—2007	136	132
Justerad ram för valperioden, enligt prisnivån 2006	29 468	29 583

Utgifter utanför ramen

I enlighet med det rambeslut som fattades i maj 2003 innefattar ramen för valperioden inte de utgifter som nämns i regeringsprogrammet och för vilkas vidkommande det vid dimensioneringen är ändamålsenligt att låta dem variera enligt konjunkturutvecklingen eller enligt de inkomster som intimt hänför sig till dem eller som det i övrigt inte är motiverat att binda för hela valperioden. Sådana utgifter är bl.a. följande:

- utgifter för utkomstskyddet för arbetslösa, bostadsbidrag och överföringsutgifter till Folkpensionsanstalten. Nämnade utgifter inkluderas dock i ramen för valperioden när det gäller utgiftsverkningarna av de ändringar som gjorts i grunderna för dem.
- ränteutgifter för statsskulden
- eventuella kompensationer till andra skattetagare till följd av skatteändringar som staten har fattat beslut om
- utgifter motsvarande inkomster som erhålls från Europeiska unionen
- tipsvinstmedel och utgifter som motsvarar intäktsföringen från Penningautomatföreningen
- finansplaceringsutgifter

Om de årliga inkomsterna av försäljning av aktier överstiger 500 miljoner euro, har regeringen som komplettering till regeringsprogrammet kommit överens om att högst 10 % av den överskjutande delen, utan hinder av utgiftsregeln eller ramen för valperioden, enligt prövning kan användas för extra utgifter av engångsnatur, närmast för infrastrukturinvesteringar samt för främjande av forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Statens inkomster av försäljning av egendom uppgick 2004 till totalt 2 134 miljoner euro. Mot bakgrund av vad som konstaterats ovan kan totalt 163,4 miljoner euro av de inkomster av försäljning av egendom som erhållits 2004 användas till engångsprojekt utanför ramen. Av denna summa användes redan 45,7 miljoner euro till finansiering av trafikprojekt i budgeten för 2005. I samband med den inkomstpolitiska uppgörelsen beslutade regeringen om en ökning om 71 miljoner euro till trafikprojekt under resten av valperioden. Dessa projekt finansieras med inkomster av försäljning av egendom så att 10 miljoner euro hänförs till 2005 och 61 miljoner euro till åren 2006 och 2007. Resten av den finansiering utanför ramen som sköts med försäljningsinkomster, 46,7 miljoner euro, används till ökade FoU-utgifter åren 2006—2007.

Ränteutgifterna för statsskulden beräknas öka 2006 främst till följd av att skuldstocken ökar och räntenivån stiger.

Tabell 2. Utgifter utanför ramen, mn. euro, enligt priserna 2006

	2005	2006	2007	2008	2009
Utgifter utanför ramen	9 418	10 443	10 591	10 742	10 734
— varav ränteutgifter (gångse priser)	2 447	2 580	2 754	2 934	3 015

3. Ramarna för statsfinanserna för varje förvaltningsområde 2006—2009

Regeringens utgångspunkter vid beredningen av ramarna för statsfinanserna 2006—2009 är att genomförandet av målen i regeringsprogrammet skall stödjas och en finanspolitik som garanterar en stabil tillväxt skall fortsätta. Utifrån dessa utgångspunkter har man kommit fram till slutresultatet att sparsamhet skall iakttas inom alla huvudtitlar. Den återhållsamma utgiftslinjen äventyrar inte regeringens politiska mål. Tvärtom är regeringens uttryckliga mål att skapa ekonomiskt utrymme för politiska beslut.

För att ramen skall hålla på det sätt som avtalats i regeringsprogrammet bör det lämnas ett tillräckligt spelrum (s.k. odelad reservering) i det sammanlagda beloppet av den totala ramen och förvaltningsområdenas ramar för nya tilläggsbehov, som främst finansieras genom tilläggsbudgetar. Av denna orsak har man beslutat iakttä återhåll-

samhet i fråga om alla utgifter. I detta beslut ingår förslag om minskade utgifter inom förvaltningsområdena till ett belopp av sammanlagt 150 miljoner euro på 2006 års nivå och ca 175 miljoner euro på 2007 års nivå. Dessutom har, med några undantag, inga nivåförhöjningar på grund av ändringar i prisnivån gjorts i fråga om anslagen enligt prövning, vilket innebär ett spelrum på ca 100 miljoner euro i den odelade reserveringen.

Tabell 3. Ramarna för statsfinanserna för varje förvaltningsområde samt en kalkyl över utgifterna utanför ramen 2006—2009, mn euro enligt pris- och kostnadsnivån 2006

Förvaltningsområde	2006	2007	2008	2009
23. Statsrådets kansli	72	47	46	46
Kalkyl över utgifterna utanför ramen	-	-	-	-
24. Utrikesministeriet	883	956	1 012	1 081
Kalkyl över utgifterna utanför ramen	-	-	-	-
25. Justitieministeriet	689	683	675	686
Kalkyl över utgifterna utanför ramen	-	-	-	-
26. Inrikesministeriet	1 380	1 385	1 388	1 409
Kalkyl över utgifterna utanför ramen	125	113	113	113
27. Försvarsministeriet	2 248	2 233	2 277	2 287
Kalkyl över utgifterna utanför ramen	-	-	-	-
28. Finansministeriet	5 684	5 866	6 100	6 166
Kalkyl över utgifterna utanför ramen	169	169	169	169
29. Undervisningsministeriet	5 980	6 026	6 031	6 038
Kalkyl över utgifterna utanför ramen	388	399	409	405
30. Jord- och skogsbruksministeriet	1 815	1 755	1 785	1 780
Kalkyl över utgifterna utanför ramen	965	930	934	923
31. Kommunikationsministeriet	1 551	1 448	1 594	1 544
Kalkyl över utgifterna utanför ramen	25	38	1	1
32. Handels- och industriministeriet	905	912	923	930
Kalkyl över utgifterna utanför ramen	67	75	83	74
33. Social- och hälsovårdsministeriet	6 462	6 606	6 865	6 842
Kalkyl över utgifterna utanför ramen	4 582	4 591	4 611	4 597
34. Arbetsministeriet	1 036	1 031	1 031	1 030
Kalkyl över utgifterna utanför ramen	1 107	1 090	1 061	1 016
35. Miljöministeriet	312	307	304	304
Kalkyl över utgifterna utanför ramen	435	433	429	422
36. Räntor på statsskulden	-	-	-	-
Kalkyl över utgifterna utanför ramen	2 580	2 754	2 934	3 015
Ramarna för statsfinanserna sammanlagt*	29 126	29 368	30 142	30 254
Odelad reservering	+342	+215	+300	+300
Ramen för valperioden	29 468	29 583	30 442	30 554
Kalkyl över utgifterna utanför ramen sammanlagt	10 443	10 591	10 742	10 734

* Huvudtitlarna 21 och 22 ingår i slutsumman.

Ramarna för statsfinanserna fastställs för förvaltningsområdena enligt tabell 3. Fördelningen av utgifter inom ramen för ett förvaltningsområde preciseras vid beredningen av statsbudgeten för respektive år. De preliminärt planerade sparåtgärder som ramarna kräver kan fördelas på annat sätt vid den fortsatta mera ingående beredningen

av budgetpropositionen. Däremot är det inte möjligt att minska utgifternas omfattning utan att utgiftsregeln äventyras. Den långsammare reella utgiftsökningen under den senare delen av valperioden motsvarar linjen med koncentrerad utgifter till början av perioden i enlighet med regeringsprogrammet. Som en odelad reservering för förvaltningsområdena återstår 342 miljoner euro 2006 och 215 miljoner euro 2007. Som en odelad reservering för åren 2008—2009, vilka hör till följande valperiod, har lämnats ca 300 miljoner euro för vardera året.

Riktlinjer för de olika förvaltningsområdena

Resurserna för de utgifter som föranleds av att Finland blir ordförandeland för EU är 9 miljoner euro större än i det tidigare rambeslutet. Totalutgiftsramen för ordförandeskapet uppgår år 2006 till sammanlagt ca 38 miljoner euro.

Inom utrikesministeriets förvaltningsområde har man förutsett att anslagen för det egentliga utvecklingssamarbetet kommer att stiga med ca 194 miljoner euro åren 2006—2009 på så sätt att de är 514 miljoner euro år 2006 och 708 miljoner euro år 2009. Detta leder tillsammans med de biståndsutgifter som de övriga förvaltningsområdena betalar till att biståndet under det sista året av ramperioden uppgår till drygt 0,48 % av BNI enligt nuvarande uppskattningar. Målet är att 60 % av det gävdaserade biståndet till enskilda länder och regioner skall styras till de långvariga samarbetsländerna. I utgifterna i huvudtiteln görs under åren 2006—2007 besparingar som uppgår till drygt 5 miljoner euro.

I anslagen för fredsbevarande verksamhet har de riktlinjer som ingår i statsrådets säkerhets- och försvarspolitiska redogörelse av år 2004 beaktats, och anslagen har dimensionerats så att de är större än under den föregående ramperioden. I budgetförslagen reserveras inom ramarna ett tillräckligt stort anslag för både fredsbevarande verksamhet och civil krishantering, vilket upptas i dispositionsplanen som reserv för merutgifter.

Avsikten är att en servicecentral för ekonomi- och personalförvaltningen skall inrättas inom justitieministeriets förvaltningsområde. Utvecklandet av förfarandena och organisationen fortgår vid domstolarna samt inom utsköningen och åklagarväsendet. Genom omstrukturering av fångvårdsväsendets verksamhet, förvaltning och organisation i anslutning till en totalreform av fängelselagstiftningen samt genom utvecklande av anstaltsbeståndet allokeras resurserna så, att återfallsbrottsligheten minskas och anstalterna blir säkrare. Genom åtgärderna inom justitieministeriets förvaltningsområde är det möjligt att uppnå kostnadsbesparingar som uppgår till sammanlagt några miljoner euro.

Inom inrikesministeriets förvaltningsområde sörjs det i enlighet med regeringsprogrammet för gränsbevakningsväsendets verksamhetsförutsättningar enligt de föränderliga behoven, och förmågan att utföra gränskontroller och en smidig gränstrafik tryggas vid gränsövergångsställena. Utvecklandet av gränsövergångsställena vid östgränsen fortsätts i enlighet med de fastställda planerna. Vid östgränsen tryggas gränsbevakningens funktionsförmåga. Stödfunktionerna inom gränsbevakningsväsendet minskas.

Inom inrikesministeriets förvaltningsområde görs besparingar om 5—10 miljoner euro på årsnivå i anslagen till kommunerna.

Genomförandet av programmet för den inre säkerheten fortgår i enlighet med det principbeslut som statsrådet fattade den 23 september 2004. Varje ansvarigt ministerium ser till att programmet verkställs inom dess förvaltningsområde. Genomförandet av programmet följs regelbundet, och programfinansieringen bedöms årligen i samband med ram- och budgetbehandlingarna.

I ramarna för försvarsministeriets förvaltningsområde har en kostnadsnivåjustering om 21,7 miljoner euro enligt prisnivån 2006 gjorts som grundar sig på 2004 års försvarspolitiska redogörelse. En besparing om 20 miljoner euro görs i utgifterna inom försvarsministeriets förvaltningsområde åren 2006 och 2007 som ett led i sparåtgärderna. I tilläggsfinansiering för anskaffningen av system för ersättande av truppminor reserveras 25 miljoner euro för år 2009. Summan inbegriper mervärdesskatteutgiftens andel. När anslagen för fredsbevarande verksamhet dimensionerats har man utgått från nivån enligt 2004 års försvarspolitiska redogörelse. I budgetförslagen reserveras inom ramarna ett tillräckligt stort anslag i dispositionsplanen för fredsbevarande verksamhet som reserv för merutgifter.

Inom finansministeriets förvaltningsområde är sparåtgärdernas inverkan drygt 10 miljoner euro år 2006 och ca 5 miljoner euro från och med år 2007. Det anslag som tidigare reserverats för stöd för främjande av välbefinnande i arbetet kan inskränkas som ett led i ett arrangemang där risken för arbetsoförmåga i fortsättningen motverkas genom arbetshälsoprojekt som finansieras genom invalidpensionspremien. De extra personalresurser som anvisats för Finlands EU-ordförandeskap minskas från vad som planerats i det föregående rambeslutet.

Inom undervisningsministeriets förvaltningsområde stärks universitetens grundfinansiering med 20 miljoner euro år 2006 och med ytterligare 20 miljoner euro år 2007. Anslagen för studiestöd ökas genom en höjning av hyresgränsen i bostadstillägget som riksdagen har beslutat om och vars utgiftsverkan på årsnivå kommer att vara 19,6 miljoner euro samt genom att stödet för studier som bedrivs på heltid stiger med 4 miljoner euro. Nivån för Finlands Akademis forskningsanslag höjs från år 2006 till år 2009 med ca 31,5 miljoner euro.

Under ramperioden väntas i tippningsvinstmedel årligen inflyta ca 5 miljoner euro mer att användas till stödjande av vetenskap, konst, idrott och ungdomsarbete. Verkställigheten av den lag som gäller fördelningen av tippningsvinstmedel påskyndas på det sätt som riksdagen önskat så, att 9,9 miljoner euro som utgör statsandelar till biblioteken successivt överförs till de allmänna budgetmedlen år 2006, 11,4 miljoner euro år 2007, 12,2 miljoner euro år 2008 och 13,0 miljoner euro år 2009.

Besparingarna inom undervisningsministeriets förvaltningsområde, sammanlagt ca 15 miljoner euro år 2006 och knappt 20 miljoner euro år 2007, inriktas främst på universitetsväsendets gemensamma utgifter, det stöd för skolresor som betalas till gymnasie- och yrkesskolelever samt statsunderstöden för investeringar i byggnader och utrustning. Sådana projekt om vilka bindande beslut redan har fattats kan dock finansieras.

Den nuvarande programperioden för miljöstödet för jordbruket och EU:s finansieringsperiod går till ända år 2006. I ramen för jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde har man utgått från att den procentandel av miljöstödet som EU:s delfinansiering utgör inte kommer att ändras i fråga om ettåriga förbindelser som ingås år 2006 utan att det tilläggsanslag om ca 72,2 miljoner euro som behövs i form av EU:s

andel av miljöstödet kompenseras med miljöstödsanslag som överförs till år 2006 från tidigare år.

De medel som från och med år 2006 skall återföras till utvecklandet av landsbygden med anledning av att EU:s inkomststöd moduleras i anslutning till reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken har i rambeslutet angetts som utgifter utanför ramen. Rambeslutet inbegriper inget förslag beträffande användningen av de så kallade moduleringsmedlen under åren 2006—2009. Utgångspunkten är att tillämpningen av moduleringen inte får föranleda något ytterligare behov av nationella anslag.

Som ett led i sparåtgärderna omfattas anslagen inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde av en besparing om något under 10 miljoner euro.

Inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde har för nya trafikprojekt anvisats ett anslag om sammanlagt 128 miljoner euro (inkl. moms) för hela valperioden, och de anslagsbehov som de nya projekt som det redan beslutats om under valperioden och som det ännu återstår att besluta om enligt ramarna föranleder under följande valperioder uppgår till sammanlagt ca 1 575 miljoner euro (inkl. moms). Årsnivån för anslagen för basväghållning och basbanhållning har i anslutning till det inkomstpolitiska avtalet höjts med 20 miljoner euro (exkl. moms) för åren 2006 och 2007. I anslagsnivån har VR:s dividendinkomster och Vägverkets intäktsföring av vinst beaktats, och i anslaget för basväghållning har det anslag som anvisats landskapet Kajana-land beaktats. I förvaltningsområdets inkomster har beaktats en årlig banavgift på 4 miljoner euro som uppbärs som investeringsavgift och med vilken byggandet av banan Kervo—Lahtis finansieras under 15 års tid. Som ett led i sparåtgärderna omfattas kommunikationsministeriets förvaltningsområde av en besparing om sammanlagt ca 11 miljoner euro som riktar sig till forskning och utveckling, basväghållning, enskilda vägar, lotsning och basbanhållning.

Inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde ligger tyngdpunkten på FoU-utgifterna, vilka behandlas nedan. Utgifterna i huvudtiteln omfattas av sparåtgärder som successivt uppgår till inemot 10 miljoner euro och närmast gäller investeringsstöden för företag.

I ramarna för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde ingår genomförandet av en reform av finansieringen av sjukförsäkringen vid ingången av 2006. Den andel av avkastningen på mervärdesskatten som tidigare har redovisats till sjukförsäkringsfonden återförs vid reformen till statsbudgeten. På samma gång upphör också redovisningen av mervärdesskatt till folkpensionsfonden. Återföringen av mervärdesskatten till budgeten höjer i motsvarande mån budgetöverföringen till folkpensionsanstalten. För att den höjning av arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgifter som hänför sig till finansieringsreformen skall kompenseras sänks folkpensionsavgifterna. Utöver detta förenhetligas i samband med reformen de folkpensions- och sjukförsäkringsavgifter som de statliga arbetsgivarna och landskapet Åland betalar så att de ligger på nivå med dem som de kommunala arbetsgivarna betalar.

Dyrortsklassificeringen slopas år 2008. Det innebär att anslagen för utgifterna för förmåner inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde stiger med ca 128 miljoner euro.

I synnerhet på grund av att läkemedelskostnaderna har ökat snabbt förutsätts sparåtgärder när det gäller sjukförsäkringen vilkas verkningar på anslagen uppgår till ca 15 miljoner euro år 2006. För statsandelarna för den kommunala social- och hälsovården föreslås ett tillägg av sammanlagt 148 miljoner euro åren 2006—2007 för genomförande av det nationella hälsovårdsprojektet och utvecklingsprogrammet för det sociala området. Tilläggsfinansieringen för det nationella hälsovårdsprojektet har tidsplaneras på nytt i fråga om 25—50 miljoner euro i enlighet med projektets framskridande.

Inom arbetsministeriets förvaltningsområde ökas resurserna för lokalförvaltningen av arbetskraftsärenden. Dimensioneringen av flykting- och migrationspolitiken hålls på samma nivå som i det tidigare rambeslutet. Frågan om finansieringen av omställnings-skyddet tas upp på nytt i samband med beredningen av lagstiftningen. Som ett led i inbesparingsåtgärderna berörs anslagen inom arbetsministeriets förvaltningsområde av en inbesparing om något under 10 miljoner euro som riktar sig mot bl.a. finansieringen av arbetslivsprogrammen.

I ramarna för miljöministeriets förvaltningsområde har ett mångårigt serviceavtal för oljebekämpning och isbrytaruppgifter beaktats. En inbesparing om ca 10 miljoner euro har riktats mot ramanslagen inom förvaltningsområdet åren 2006—2007. Minskningen består närmast av att det tidsbundna skrotningsunderstöd som är avsett för avfallshanteringen av fordon slopas som obehövligt, närområdesanslaget skärs ned gradvis och forsknings- och utvecklingsanslagen minskas.

Förbättrad produktivitet inom statsförvaltningen

I enlighet med regeringens strategidokument har man börjat höja produktiviteten av verksamheten inom de olika förvaltningsområdena med hjälp av produktivitetsprogram, som väntas ge goda möjligheter till långsammare utgiftsökningar och omfördelning av resurserna före utgången av nästa valperiod. Det är nödvändigt att effektivisera funktionerna och öka produktiviteten inom den offentliga sektorn för att inte bara den offentliga ekonomins stabilitet utan också hela samhällsekonomins tillväxtpöjligheter skall kunna säkerställas. Det totala utbudet av arbetskraft beräknas minska med flera tiotusentals personer före utgången av nästa valperiod och utbudet kommer att fortsätta minska efter det. I denna situation kan inte den totala arbetskraften inom den offentliga sektorn ytterligare ökas, utan hela den offentliga förvaltningen och servicefunktionerna måste effektiviseras och resurserna omfördelas så att det ökade behovet av service kan tillgodoses, en för samhällsekonomin skadlig priskonkurrens om den minskade arbetskraften undvikas och bl.a. behovet av arbetskraft inom de andra sektorerna tillgodoses. Enligt basserviceprogrammet fortgår emellertid behovet av en nettoökning av arbetskraften i kommunerna, vilket framhäver nödvändigheten av att arbetskraften inom staten minskas betydligt.

Statens arbetsmarknadsverk bedömer att ca 35 000 anställda inom statsförvaltningen kommer att gå i pension eller övergå till anställning hos andra arbetsgivare före 2011. Det motsvarar något under 29 % av det nuvarande antalet statsanställda och innebär ca 1,5 miljarder euro i arbetskraftskostnader årligen. Avgången varierar enligt förvaltningsområde och den är exceptionellt stor på grund av den tilltagande pensioneringen bland den nuvarande personalen. Den erbjuder en unik möjlighet att genomföra en god personalpolitik genom funktionella och strukturella förändringar som ökar produktiviteten och effektiviteten, samt att öka användningen av datateknik.

Regeringen har som mål att öka produktiviteten och effektiviteten i statens verksamhet så att i genomsnitt hälften av de arbetsplatser som frigörs på grund av avgången bland statsanställda besätts före utgången av nästa valperiod. Under hela perioden innebär detta att personalen minskar med i genomsnitt drygt 2 % per år och att produktiviteten ökar i motsvarande grad.

Det förutsätts att ministerierna i enlighet med regeringens riktlinjer gör upp reviderade produktivhetsprogram och personalstrategier för åren 2007—2011 så att en resultatrik och kostnadseffektiv statsförvaltning säkerställs. De reviderade produktivhetsprogrammen sammanförs med tanke på den översikt som skall göras hösten 2005 och för behandling i regeringen och innefattas i förslaget till ramar för 2007—2010. Utöver de åtgärder som anges i regeringens strategidokument och de åtgärder som ingår i ministeriernas hittillsvarande produktivhetsprogram betonar regeringen att den allmänna förvaltningen, upphandlingarna och stödservicen bör effektiviseras i snabb takt, att ministerierna, ämbetsverken och inrättningarna bör fokusera på sina kärnuppgifter, att sam anvädningen av resurserna bör ökas och att elektroniska funktioner bör tas i bruk.

Enligt utredningar som har gjorts kan betydande kostnadsbesparingar uppnås genom omorganisering av statens upphandlingar. Statens upphandlingar effektiviseras genom att upphandlingarna inom de viktigaste gemensamma produktgrupperna samordnas och överlappande upphandlingsverksamhet minskas. En revidering av verksamhetsprinciperna bereds under ledning av finansministeriet före hösten 2005.

Förbättrandet av de allra minst bemedlades ställning

Regeringen fäster särskild uppmärksamhet vid förbättrandet av de allra minst bemedlade människornas ställning. Regeringen genomför en arbetsmarknadsstödsreform i syfte att stöda sysselsättningen av långtidsarbetslösa. Efterfrågan på arbetskraft inom arbetsintensiv företags- och serviceverksamhet stöds genom att arbetsgivarnas utgiftsbelastning lindras. Regeringen kommer också i samband med beredningen av budgeten för 2006 att besluta om andra nödvändiga åtgärder för att förbättra de allra minst bemedlades utkomst.

Utsträckandet av den ekonomiska tillväxtens sysselsättningsverkan i allt större mån även till de som befinner sig i en svagare arbetsmarknadsposition kräver specialåtgärder i syfte att stimulera efterfrågan på arbetskraft inom lågavlönat heltidsarbete. Regeringen allokerar sammanlagt 150—200 miljoner euro på årsnivå för detta ändamål från och med ingången av 2006.

Regeringen förnyar arbetsmarknadsstödet. Genom reformen verkställs samhällsgarantiet för de långtidsarbetslösa och arbetsmarknadsstödet beroende av motprestation förstärks. Reformen innebär ytterligare förpliktelser för den offentliga makten: arbetskraftsbyråernas basservice förbättras och det nya systemets kostnader jämnas ut mellan kommunerna och staten. Reformen verkställs kostnadsneutralt ur hela kommunal-ekonomins synvinkel och så kostnadsneutralt som möjligt kommuner emellan från och med ingången av 2006. Systemet höjer nivån för aktivitetsåtgärder för personer som varit arbetslösa väldigt länge, och det förutsätter tilläggssatsningar på 36 miljoner euro under tre års tid. Arbetsförmedlingsservicen effektiviseras i samband med reformen: arbetskraftsförvaltningens, kommuners och privata samfunds möjligheter att agera som uthyrningsarbetsgivare för långtidsarbetslösa skall utredas.

Främjandet av tillväxten

Regeringen stödjer tillväxtens kompetensbas genom att öka på forsknings- och produktutvecklingsresurser och genom att förbättra samordnandet av forskningen och dess kommersiella tillämpningar.

— Handels- och industriministeriets forsknings- och produktutvecklingsutgifter höjs med sammanlagt 30 miljoner euro under åren 2006—2007.

— Finlands Akademis forskningsresurser ökas med sammanlagt 19,7 miljoner euro och de ekonomiska forskningsinstitutens finansiering ökas med sammanlagt 300 000 euro under åren 2006—2007. Dessutom skapas en ny, mera flexibel finansieringsmodell för Finlands Akademi.

— Man inrättar för viss tid forsknings- och undervisningsbefattningar på toppnivå för utländska forskare i syfte att rekrytera toppforskare.

— Universitetssamarbetet utvecklas bl.a. genom att öka på den gemensamma upphandlingen av anordningar. Privat finansiering av universiteten ökas och forskningsfinansieringens struktur utvecklas. Ledandet av universiteten professionaliseras. Universitetens ekonomiska självständighet förstärks.

— Effektiv omvandling av innovationer till produkter och nya företag främjas genom att man korregerar identifierade marknadsbrister. Regeringen och arbetspensionsbolagen utreder på basis av sina förhandlingar möjligheterna att underlätta tillgången på riskkapital för unga företag som växer snabbt.

— Jordbruks- och växthusnäringens samt renhushållningens produktionskostnader sänks genom att dessas energibeskattnings lättas med 21,5 miljoner euro.

Utvecklandet av utbildningen

Regeringen reformerar utbildningen för att förstärka tillväxtens kompetensbas och för att trygga utbudet på arbetskraft genom att påskynda inledandet av arbetskarriären. Målet med reformerna är också att minska på hotet för ungdomars marginalisering. Den omfattande åtgärdsplanen innehåller bl.a. följande åtgärder:

— Man utreder alternativa handlingsätt för att säkerställa tillräcklig utbildning åt de unga som lämnar utan allmänbildande och yrkesinriktad utbildning. Verkningarna av förlängd läropliktsålder och av andra alternativ utreds för att förverkliga målet.

— Gemensamt ordnande av gymnasiers och yrkesskolors undervisning stöds, läroanstalter uppmuntras till samarbete och beviljandet av nya tillstånd för ordnande av gymnasieutbildning blir synnerligen återhållsamt. Den svenskspråkiga undervisningens specialbehov beaktas i reformen.

— Systemet med inträdesproven till universiteten ändras så att studentexamen får större betydelse som urvalskriterium.

— Målet med tre års gymnasiestudier återinförs inom en övergångsperiod, och finansieringssystemet för den yrkesinriktade grundutbildningen utvecklas så att den sporrar till resultat.

— Systemet för andra gradens gemensamma antagning förnyas så att den effektiviserar sökandet till utbildning. Verkningarna av fullgörandet av grundutbildningens tilläggsutbildning utreds och bedöms med tanke på inkommandet i andra gradens utbildning.

— Handledande och förberedande utbildning, från vilken det blir möjligt att gå över till examensinriktad utbildning, ökas i samband med den yrkesinriktade utbildningen.

— Fristående examina tas i bruk i den yrkesinriktade utbildningen för unga.

— Avgiftsbelagdheten för sådana studenter som kommer utanför EES-området utreds för beslut som fattas i samband med budgeten på hösten 2005.

4. Politikprogrammen

I ramen finns i enlighet med tidigare beslut beredskap att öka finansieringen av politikprogrammen med sammanlagt 12 miljoner euro 2006—2007. Politikprogrammen genomförs inom gränserna för de anslagsreserveringar som gjorts i ramen. Fördelningen av finansieringen av programmen under olika anslagsmoment fastställs i budgetpropositionen för 2006.

5. Inkomstposterna och balansen

Utgångspunkten för inkomstposterna inom statsfinanserna är en bedömning av den samhällsekonomiska utvecklingen på medellång sikt samt den riktlinje om beskattningen som regeringen drog upp i slutet av 2004 och som ingår i regeringens ställningstagande gällande förhandlingsresultatet för det inkomstopolitiska avtalet. Beskattningen av förvärsinkomster lindras med 810 miljoner euro 2006 och 550 miljoner euro 2007. Dessa år görs dessutom en inflationsjustering i skatteskalen. År 2006 tas ett nytt förvärvsinkomstavdrag i bruk inom statsbeskattningen på så sätt att förlusten av skatteintäkter enbart belastar statens inkomster. I samband med lättnaderna omstruktureras beskattningen år 2007 så att en inkomstklass i statens inkomstskatteskala slopas. Förmögenhetsskatten slopas 2006, vilket beräknas minska statens skatteintäkter med 70 miljoner euro. I statsbeskattningen för åren 2008—2009 antas tekniskt att skattegrunderna justeras så att beskattningen inte skärps.

På den totala skattebördan inverkar utöver statens beslut och kommunalskattens nivå även den omständigheten att arbetspensionsförsäkringsavgiften för säkerställandet av finansieringen av arbetspensionerna från och med nu kommer att höjas med i genomsnitt 0,2 procentenheter per år ända fram till 2030. Genom skattelättnaderna för förvärvsinkomster 2006 kompenseras den tidigare överenskomna höjningen av de försäkrades sjukförsäkringspremie som föranleds av den reform av finansieringen av sjukförsäkringen som genomförs 2006.

När det gäller inkomst- och förmögenhetsskatt har verkningarna av den skattereform beträffande företags- och kapitalinkomstskatten som trädde i kraft vid ingången av 2005 beaktats. Intäkten av skatter baserade på inkomst och förmögenhet beräknas öka under ramperioden med i genomsnitt 1 % per år.

Som ett led i reformen av finansieringen av sjukförsäkringen beslutade regeringen att i fråga om sjukförsäkringen slopa den direkta intäktsföringen av mervärdesskatt till Folkpensionsanstalten. Regeringen har för avsikt att i budgetpropositionen för 2006 slopa direkt intäktsföring av mervärdesskatt även när det gäller finansieringen av folkpensionerna. Dessa åtgärder ökar tillsammans intäkten av mervärdesskatt med 1 miljard euro i statsbudgeten för 2006.

Mervärdesskattebasen beräknas öka under ramperioden med i genomsnitt drygt 3 ½ % per år och intäkterna av accisen med en knapp procent per år.

Inkomsterna inom statens budgetekonomi beräknas öka under ramperioden med i genomsnitt ca 2 ½ % per år. Skatteinkomsterna beräknas öka med 2,2 % per år men sloandet av direkt intäktsföring av mervärdesskatt till Folkpensionsanstalten höjer ökningen av skatteinkomsterna i budgetekonomin till ca 3 %. Skatteinkomsterna utgör

ca 85 % av alla inkomster i budgeten. Inkomster av blandad natur beräknas inflyta till ett belopp av ca 4,6 miljarder euro samt ränteinkomster och intäktsföring av vinst till ett belopp av ca 0,9 miljard euro per år (bilaga 3). I inkomstposterna har enligt veder-tagen praxis i inkomster av försäljning av aktier som staten äger införts 420 miljoner euro per år.

Enligt den uppskattning som gäller den ekonomiska utvecklingen på medellång sikt och statsfinanserna kommer statens budgetekonomi att uppvisa underskott under hela valperioden. Det rambeslut för regeringsperioden som fattades i maj 2003 betonade en ökning av anslagen under början av valperioden bl.a. av konjunkturpolitiska orsaker. Av denna orsak ökar utgifterna inom ramen relativt långsamt under de sista åren av valperioden. Enligt kalkylen verkar det som om det mål i regeringsprogrammet som gäller balans i statsfinanserna enligt nationalräkenskaperna vid utgången av valperio-den inte skulle uppnås: underskottet i statsfinanserna beräknas vara ca 1 % i förhål-lande till totalproduktionen åren 2006—2007. Detta beror delvis på den politik gäl-lande lindringar i beskattningen som regeringen offentliggjorde i samband med den inkomstpolitiska helhetsuppgörelsen. Tack vare denna politik kunde dock långvariga kollektivavtal med relativt moderata kostnadsverkningar ingås, vilket stöder ekono-mins stabilitet, och positiva effekter för tillväxten och sysselsättningen uppnås.

Regeringen utgår ifrån att underskottet i statsfinanserna, uttryckt enligt begreppen i nationalräkenskaperna, inte ens om den ekonomiska utvecklingen är svag får översti-ga 2 ¾ % av bruttonationalprodukten. Om underskottet, i ljuset av prognoser, hotar att bli större än så, föreslår regeringen utan dröjsmål vilka åtgärder som måste vidtas för en minskning av utgifterna, ävensom andra åtgärder för undvikande av överskridning-ar.

Statens inkomster av försäljning av egendom uppgick 2004 till totalt 2 134 miljoner euro. Dessutom var beloppet av dividendinkomster högre än vanligt. Av denna orsak uppnåddes balans i budgeten för 2004 och med hjälp av de inkomster av försäljning av egendom som redan influtit minskas upplåningsbehovet även innevarande år. Statsskulden börjar dock öka 2006 och fortsätter att öka i eurobelopp under hela ram-perioden. Tack vare den ekonomiska tillväxten minskar dock statsskulden i förhållan-de till totalproduktionen från 2005 års uppskattning, dvs. 41 %, till 40 % 2007. På grund av trycket på en ökning av utgifterna och den långsammare ökningen av brutto-nationalprodukten finns det en risk för att skuldförhållandet upphör att minska åren 2008—2009 (bilaga 3).

6. Fonder utanför statsbudgeten

Enligt det som beslöts utifrån beredningsarbetet i budgeten för 2005 organiseras an-svarsförhållandena mellan statens budgetekonomi och statens bostadsfond i fråga om ränte- och understödskostnader åren 2006—2010 enligt följande: Ur fonden görs årligen till budgetekonomin en intäktsföring som grundar sig på räntekostnaderna för sta-tens upplåning och på fondens kapitalposter. Den ränta som räknas på fondens sam-lingskonto minskar intäktsföringen. Vid beräkningen av det räntebärande egna kapita-let avdras från det egna kapitalet i bokslutet de summor, sammanlagt ca 1,35 miljarder euro, som överförts från budgetekonomin till fonden åren 1990—1993. De verkningar en ändring i räntenivån har på budgetöverföringen jämnas ut. Fondens ekonomi un-derlättas genom att reparations- och byggnadsarvsunderstöden för bostäder överförs till att betalas med medel ur budgeten. I budgetekonomins utgiftsram görs en motsva-rande strukturkorrigering på 71,5 miljoner euro. Beloppet av fondens likvida medel

anpassas före utgången av 2006 till en nivå som är ändamålsenlig med tanke på verksamheten. Med det belopp som eventuellt överstiger nivån avkortas årligen fondens lån.

Vid användningen av statens bostadsfonds medel och fullmakter fästs särskild vikt vid trygghet av en stabil bostadsmarknad, minimering av risker och förluster för staten och stävande av kostnadsökningar inom produktion som understöds.

Den ansvarsstock som hänför sig till statsgarantifondens exportgarantier var 3,8 miljarder euro i slutet av 2004 och ökade med ca 100 miljarder euro jämfört med slutet av 2003. Den exportgarantistock som fonden svarar för och riskerna har främst koncentrerats till två verksamhetsområden, dvs. varvsindustrin och telekommunikationssektorn. Dessa två verksamhetsområdens andel av de kommersiella riskerna är ca 80 %. Tack vare den relativt goda ekonomiska situationen på världsmarknaden torde möjligheterna att riskerna realiserar som kreditförluster vara måttliga under de närmaste åren, men på grund av de stora riskkoncentrationerna kan ett exceptionellt globalt utvecklingsförlopp inom samhället eller ekonomin medföra avsevärda förluster för fonden.

På grund av det ovan nämnda har man beslutat öka rapporteringen om exportgarantistockens risker till regeringen så att rapporter om risksituationen behandlas i regeringen åtminstone två gånger om året och vid behov även oftare om marknadsutsikterna försämrar.

I fråga om försörjningsberedskapsfonden kommer man i början av planperioden att se över försörjningsberedskapslagstiftningen så att statsrådet skall kunna besluta om att ett eventuellt överskott för räkenskapsperioden skall överföras till statsbudgeten. Först efter det att ändringarna har trätt i kraft och det är möjligt att förutse prisutvecklingen under innevarande år kan man bedöma om fonden uppvisar ett överskott som kan överföras.

7. Basserviceprogrammet

Det första basserviceprogrammet i anslutning till rambeslutet godkändes år 2004. Det nya reviderade programmet har utarbetats i en situation där kommunernas och samkommunernas finansieringsbalans enligt förhandsbokslutsuppgifterna för 2004 försvagades mer än väntat och utgiftstrycket ser ut att bli större än väntat.

På grund av det ökade utgiftstrycket räknar man med att den kommunala ekonomin förblir stram också åren 2005 och 2006. Kommunernas och samkommunernas sammanlagda årsbidrag beräknas överstiga avskrivningarna först åren 2007—2009. Årsbidraget blir under hela ramperioden avsevärt mindre än nettoinvesteringarna.

Enligt förhandsuppgifterna om bokslutet har kommunernas ekonomiska utveckling märkbart differentierats på det sättet att problemen med balanseringen av ekonomin gäller kommuner som till invånarantalet är mindre än genomsnittet.

År 2005 beräknas omkostnaderna öka med 5,3 procent och under resten av ramperioden beräknas ökningen bli långsammare, i medeltal 3,5 procent per år. Att utgiftsökningen förväntas bli långsammare beror bl.a. på att ökningen av avtalslönerna blir långsammare samt på att de tilläggskostnader för säkerställande av rätten att få vård som hänför sig till år 2005 antas falla bort. Det finns ändå en risk att utgiftsökningen

fortsätter som tidigare. År 2009 beräknas kommunernas och samkommunernas omkostnader vara omkring 3 930 miljoner euro högre än år 2005.

Den strama finansieringssituationen i synnerhet under åren 2005—2007 förutsätter att kommunerna fattar sådana beslut om servicestrukturen och produktiviteten med hjälp av vilka ökningen av omkostnaderna kan hållas inom de gränser som ökningen av statsandelarna och skatteintäkterna ställer.

Det beräknas att kommunernas skatteinkomster ökar med sammanlagt 4,6 procent år 2005 och med i medeltal omkring 4 procent under åren 2006—2009. Beloppet av skatteinkomsterna beräknas öka fram till år 2009 med 2 440 miljoner euro jämfört med år 2005.

De statsunderstöd som omfattas av behandlingen av kommunernas basservicebudget ökar under åren 2006—2009 med sammanlagt 601 miljoner euro jämfört med år 2005. Statsandelarna ökar främst till följd av justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna, av vilken år 2006 och år 2007 betalas 86 miljoner euro varterdera året och år 2008 inalles 194 miljoner euro. Andra stora ökningar är de extra satsningar på 73 miljoner euro år 2006 och 75 miljoner euro år 2007 som anvisats för genomförandet av det nationella hälsovårdsprojektet och utvecklingsprogrammet för det sociala området. År 2006 görs en indexhöjning i statsandelarna, vilken är 75 procent av en full höjning. Indexhöjningen ökar kommunernas och samkommunernas statsandelar med 119 miljoner euro.

Befolkningens åldersstruktur och ändringen i befolkningsmängden ökar statsandelarna för social- och hälsovården med sammanlagt cirka 108 miljoner euro under ramperioden. Antalet elever inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen minskar fram till ramperiodens utgång med cirka 35 500 elever. Detta föranleder fram till år 2009 en kalkylmässig minskning av statsandelarna på 70 miljoner euro, när man beaktar den ökning av statsandelarna som beror på de allt större ungdomsåldersklasserna.

Den transportförmån för elever i förskoleundervisning som infördes år 2004 ökar inte anslagsbehovet under ramperioden jämfört med år 2005. I fråga om den morgon- och eftermiddagsverksamhet som inleddes samtidigt har man inom ramarna berett sig på en utvidgning motsvarande 5 miljoner euro år 2007, varvid statsandelen för morgon- och eftermiddagsverksamhet utgör 50 miljoner euro.

Efterfrågan på och kostnaderna för social- och hälsovårdstjänster ökar under programperioden till följd av teknologisk utveckling, ändringar i befolkningsstrukturen och stigande kravnivå. Centrala projekt är det nationella hälsoprojektet och utvecklingsprogrammet för det sociala området, vilka slutförs år 2007. Med projekten eftersträvas att kommunerna skall utvärdera sin servicestruktur och tillgången på service lokalt och regionalt, utveckla innehållet i servicen och göra den mera klientorienterad samt rätta till brister i servicen. Projektens kostnads- och besparingseffekter har beaktats vid beredningen av rambeslutet.

Kostnadsbesparingen med anledning av rationaliseringsåtgärderna inom hälso- och sjukvårdsprojektet har beräknats uppgå till cirka 200 miljoner euro per år fram till år 2007, i huvudsak inom den specialiserade sjukvården. Å andra sidan beräknas reformen av säkerställandet av rätten att få vård öka kostnaderna inom den specialiserade

sjukvården och hälso- och sjukvården med cirka 145 miljoner euro år 2005. År 2006 beräknas effekten sjunka till cirka 30 miljoner euro.

Befolkningsfaktorerna beräknas under ramperioden öka kommunernas utgifter inom social- och hälsovårdsväsendet inom primärvården, den specialiserade sjukvården, institutionsvården för äldre, hemservicen och serviceboendet och minska utgifterna inom barndagvården. Inom undervisningsväsendet beräknas befolkningsfaktorerna öka kommunernas utgifter i gymnasier, yrkesutbildning och yrkeshögskolor och minska utgifterna inom förskoleverksamheten och den grundläggande utbildningen.

Regeringen inleder kommun- och servicestrukturreformer. Sådan service som kommunerna är förpliktade att ordna skall föras med en tillräcklig befolkningsbas, dock så att speciella regionala omständigheter beaktas. Genom reformen skapas ett fungerande servicenät och samarbetet mellan olika servicesystem intensifieras. Samtidigt utvärderas servicens styr-, utvecklings- och forskningssystem. Den specialiserade sjukvården och annan service som förutsätts av en särskilt stor befolkningsbas skall samlas till helheter med tillräcklig befolkningsbas. Regeringen främjar ibruktage av bästa praxis vid producerandet av olika tjänster. Tillhandahållandet av service på båda inhemska språken garanteras i samband med reformeringen. Regeringen tillsätter en statssekreterargrupp som skall bereda reformen så att ministerarbetsgruppen för basserviceprogrammet kan utvärdera det före slutet av april.

Revideringen av kommunernas finansierings- och statsandelssystem genomförs i två skeden. I det första skedet från ingången av 2006 justeras vissa statsandelssystem samt görs nödvändiga ändringar för att systemet skall bli klarare och mera sporrande. Till det första skedet hör att ersätta justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna i dess nuvarande form med en justering av statsandelsprocenten. I justeringen, som skall regleras i lag, beaktas de faktorer som inverkat på kostnadsutvecklingen i fråga om basservicen, den rådande situationen i fråga om statens och kommunernas ekonomi samt utsikter och utmaningar för de kommande åren. Justeringen av kostnadsfördelningen binds nära samman med det basserviceprogram som utarbetas i början av regeringsperioden och med valperiodens utgiftsramar. Den första justeringen av det nya slaget genomförs år 2007 i statsandelarna för 2008. I det sammanhanget införs en ny typ av index.

I det andra skedet förbereds en reform av strukturerna inom finansierings- och statsandelssystemet så att systemet blir enklare, ökar produktiviteten och sporrar till att öka samarbetet mellan kommunerna.

Åren 2006 och 2007 genomförs lättnaderna i inkomstkatten på ett sådant sätt att de inte minskar kommunernas skatteintäkter.

Behovet att utveckla inkomstbeskattningen och kommunalskatten utreds i synnerhet med beaktande av helheten och kraven på transparens och klarhet i skattesystemet.

Finansieringen av revideringen av arbetsmarknadsstödet genomförs på det sättet att den fulla kompensationen till kommunerna för de kostnader som föranleds av revideringen blir cirka 180 miljoner euro år 2006 och att den gradvis sjunker under en övergångsperiod på tre år tills den når målnivån på 150 miljoner euro per år.

Bestämmelserna om täckning av kommunens underskott ändras så att de blir mera förpliktande. I fråga om klientavgifter inom social- och hälsovården beaktas kost-

nadsutvecklingen från och med år 2006. Inom undervisningsväsendet utreds uppbärandet av avgifter för högskolestuderande som kommer från länder utanför EU och EES-området. Inställningen till helt nya serviceåtaganden är återhållsam under regeringsperioden.

Andra finansminister

Ulla-Maj Wideroos

Avdelningschef,
budgetchef

Tuomas Sukselainen

BILAGA 1	Korrigeringar som gäller struktur och prisnivå i ramen för valperioden
BILAGA 2	Totalekonomiska prognoser och antaganden 2004—2009
BILAGA 3	Finansministeriets kalkyl över budgetekonomins inkomster och balans 2005—2009
BILAGA 4	Kommunalekonomins utveckling 2003—2009, enligt kommunernas bokföring
BILAGA 5	Kommunernas och samkommunernas statsbidrag i basservicebudgeten

SÄNDLISTA

Riksdagens centralkansli
Republikens presidents kansli
Ministerierna
Programdirektörerna

FÖR KÄNNEDOM

Finansutskottets sekretariat
Riksdagens räkenskapsbyrå
Statens revisionsverk
Statsrevisorerna

BILAGA 1

Korrigeringar som gäller struktur och prisnivå i ramen för valperioden

Ramarna för 2006—2009 har uppgjorts enligt pris- och kostnadsnivån år 2006. I en del av utgifterna i ramen för valperioden, t.ex. utgifterna för EU-stöd och EU-program samt biståndsutgifterna, har redan från början ingått en kalkyl över en stigande kostnadsnivå. Till övriga delar har den totala ramen för valperioden justerats utifrån den beräknade höjningen av pris- och kostnadsnivån.

Vid justeringen av prisnivån har som korrigeringsfaktorer använts den förutspådda höjningen av konsumentpriserna år 2006 med 1,4 %, höjningen av basprisindex på hemmamarknaden med 1,5 % och höjningen av byggnadskostnadsindex med 2 %. APL-index beräknas stiga med 1,8 % och FP-index med 1,3 %. I kommunernas statsandelar har gjorts en indexhöjning på 1,9 %, vilket motsvarar 75 % av den uppskattade indexstegringen på 2,5 %. Avtalshöjningarna enligt de nya arbets- och tjänstekollektivavtalen och införandet av nya lönesystem ökar löneutgifterna med sammanlagt drygt 71 miljoner euro 2006. Sänkningen av den statliga arbetsgivarens folkpensionsavgift och sjukförsäkringsavgift med sammanlagt 2,8 procentenheter minskar däremot lönebikostnaderna med ca 98 miljoner euro. Justeringen av pris- och kostnadsnivån för 2005 görs på våren.

Ramen för valperioden, om vilken beslut fattades i maj 2003, har också korrigerats så att den motsvarar ändringarna i budgetens struktur. De största strukturförändringarna är övergången till bruttobudgetering av ränteinkomster och ränteutgifter som hänförs till beskattningen i budgeten för 2004 (verkningen 50 miljoner euro) och övergången till bruttobudgetering inom skötseln av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter i budgeten för 2005 (verkningen 18 miljoner euro) och den överföring av uppgifter från Bostadsfonden till statsbudgeten som kommer att föreslås i budgetpropositionen för 2006 (verkningen 71,5 miljoner euro).

Justeringarna av pris- och kostnadsnivån tillsammans med strukturförändringarna och de övriga tekniska justeringarna höjer ramen för valperioden totalt med 934 miljoner euro 2006 och 936 miljoner euro 2007 jämfört med den nivå som avtalades våren 2003.

Justerad ram för valperioden, mn euro

	2006	2007
Rambeslut 22.5.2003, enligt prisnivån 2004	28 534	28 647
Justeringar av pris- och kostnadsnivån för 2005	445	447
Justeringar av pris- och kostnadsnivån för 2006	353	357
Ändringar i budgetens struktur åren 2004—2007	136	132
Justerad ram för valperioden, enligt prisnivån 2006	29 468	29 583

BILAGA 2

Totalekonomiska prognoser och antaganden 2004—2009

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
BNP, volumförändring	3,7	3,3	2,7	2,3	2,1	2,0
BNP, prisförändring	0,8	0,8	1,1	1,1	1,2	1,2
Konsumentprisindex, förändring	0,2	1,2	1,4	1,8	1,8	1,8
Inkomstnivåindex, förändring	3,4	3,5	2,5	2,5	3,3	3,2
Byggnadskostnadsindex, förändring	2,4	2,4	2,0	2,0	2,0	2,0
Arbetslöshetsgrad	8,8	8,4	8,0	7,3	6,9	6,5
Ökning av lönesumman	4,5	5,1	3,9	3,0	3,5	3,3
Arbetslöshetsförsäkringspremie						
— arbetsgivare, genomsnitt	1,94	2,17	2,17	2,17	2,07	1,97
— arbetstagare	0,25	0,5	0,5	0,5	0,4	0,3
APL-index						
— över 65-åringar	2 028	2 047	2 083	2 116	2 140	2 185
— under 65-åringar	2 151	2 171	2 209	2 245	2 270	2 318
FP-index	1 357	1 362	1 380	1 398	1 414	1 440
Statsandelsindex:						
Förändring i kostnadsnivån ¹	2,4	3,1	2,5	2,2	2,7	2,6
Förändring i kostnadsnivån, budgetpropositionen ²	1,8	2,3	1,9	1,7	2,0	2,0
APL-premie	21,4	21,6	21,8	22,0	22,2	22,6
— arbetsgivare	16,8	16,8	16,9	17,0	17,1	17,3
— arbetstagare under 53-åringar	4,6	4,6	4,7	4,8	4,9	5,1
— arbetstagare över 53-åringar	-	5,8	6,0	6,1	6,2	6,5
Statens arbetsgivaravgifter	25,71	25,72	22,81	22,71	22,61	22,41
— folkpensionsavgift	3,95	3,97	1,93	1,93	1,93	1,93
— sjukförsäkringsavgift	2,86	2,85	2,09	2,09	2,09	2,09
— pensionsavgift (StPL)	18,9	18,9	18,8	18,7	18,6	18,4
Kommunalarbetsgivaravgifter	30,95	31,45	31,44	31,44	31,24	30,94
— folkpensionsavgift	2,40	2,42	1,93	1,93	1,93	1,93
— sjukförsäkringsavgift	1,61	1,60	2,09	2,09	2,09	2,09
— övriga socialförsäkringspremie	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
— arbetslöshetsförsäkringspremie	2,45	2,73	2,73	2,73	2,63	2,53
— pensionsavgift (KTAPL)	23,19	23,4	23,4	23,4	23,3	23,1

¹ Realiserad och enligt prognos.² Den förändring i kostnadsnivån som använts i budgetpropositionen. Förändringen i kostnadsnivån inbegriper en indexkorrigering som görs med två års dröjsmål och enligt skillnaden mellan den realiserade förändringen i kostnadsnivån och den i budgetpropositionen använda förändringen i kostnadsnivån.

BILAGA 3

Finansministeriets kalkyl över budgetekonomins inkomster 2005—2009, mrd. euro

	2005	2006	2007	2008	2009	2005—2009
	Prognos 24.2.2005		Uppskattning			Förändring/år %
Skatteinkomstposter sammanlagt	31,4	32,6	33,4	34,4	35,5	3,1
— inkomst- och förmögenhetsskatt	12,8	12,4	12,5	12,9	13,3	0,9
— övriga skatteinkomster	18,6	20,3	20,9	21,6	22,2	4,5
Inkomster av blandad natur	4,6	4,5	4,6	4,6	4,6	-0,5
— därav inkomster från privatiseringar	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	-0,1
Ränteinkomster och intäktsföring av vinst	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	-0,9
Inkomster sammanlagt*	37,1	38,3	39,1	40,1	41,1	2,6

* Inkluderar återbetalning av lån som staten beviljat.

Finansministeriets uppskattning av budgetekonomins balans 2005—2009, mrd. euro, gängse priser

	2005	2006	2007	2008	2009
Budgetekonomins beräknade inkomster sammanlagt	37,1*	38,3	39,1	40,1	41,1
Utgifter sammanlagt (gängse priser)	37,9	39,9	40,9	42,7	43,5
— Utgifter i ramen	28,6	29,5	30,1	31,6	32,4
— Uppskattning av utgifterna utanför ramen	9,3	10,4	10,7	11,0	11,2
Budgetekonomins balans	-0,8	-1,6	-1,8	-2,5	-2,5
Statsskulden, % av BNP	40,9	40½	40	40½	40½

* Prognos 24.2.2005

Kommunalekonomins (kommunerna och samkommunerna) utveckling 2003—2009, enligt kommunernas bokföring, mn euro (gängse priser)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Resultatbildningen							
1. Verksamhetsbidrag	-16 329	-17 190	-18 121	-18 743	-19 374	-20 138	-20 894
2. Skatteinkomster *	13 500	13 674	14 300	14 910	15 500	16 110	16 740
3. Statsandelar, driftsekonomin	4 289	4 700	5 105	5 351	5 605	5 876	6 014
4. Finansiella intäkter och kostnader, netto	119	118	119	100	95	93	92
5. Årsbidrag (=1.+2.+3.+4.)	1 579	1 302	1 403	1 618	1 826	1 941	1 951
6. Avskrivningar	-1 611	-1 645	-1 660	-1 680	-1 700	-1 720	-1 720
7. Extraordinära poster, netto	252	112	250	250	250	250	250
8. Räkenskapsperiodens resultat (=5.+6.+7.)	220	-231	-7	188	376	471	481
Finansiering							
9. Årsbidrag	1 579	1 302	1 403	1 618	1 826	1 941	1 951
10. Extraordinära poster	252	112	250	250	250	250	250
11. Korrigeringsposter i den interna finansieringen	-443	-292	-350	-350	-350	-350	-350
12. Intern finansiering, netto (=9.+10.+11.)	1 388	1 122	1 303	1 518	1 726	1 841	1 851
13. Investeringar i anläggningstillgångar	-3 195	-3 260	-3 200	-3 200	-3 200	-3 200	-3 200
14. Finansieringsandelar och försäljningsinkomster	867	717	800	800	800	800	800
15. Investeringar, netto (=13.+14.)	-2 328	-2 543	-2 400	-2 400	-2 400	-2 400	-2 400
16. Finansieringsbehov (=12.+15.)	-940	-1 421	-1 097	-882	-674	-559	-549
17. Lånestock	5 605	6 585	7 335	7 950	8 420	8 810	9 190
18. Likvida medel	3 310	3 231	2 902	2 637	2 435	2 268	2 103
19. Nettoskuld (=17.+18.)	2 295	3 354	4 433	5 313	5 985	6 542	7 087

* Uppskattningarna av kommunalskatt har beräknats enligt skattesatserna för 2005. I kalkylen ingår en ökning av kommunernas skatteinkomster med uppskattningsvis 100 miljoner euro på grund av en ändring av gränserna för fastighetsskatteprocenterna.

BILAGA 5

**Kommunernas och samkommunernas statsbidrag inom budgeten för basservicen
 mn euro (ramåren 2006—2009 enligt prisnivån för 2006)**

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kalkylmässiga statsandelar jämte utjämningsposter inom statsandelssystemet							
Inrikesministeriet	165	162	157	160	161	161	162
Undervisningsministeriet, inkl. tippningsvinstmedel	2 224	2 278	2 361	2 416	2 420	2 437	2 423
— därav finansiella bidrag till samkommunerna	1 001	1 029	1 062	1 086	1 088	1 095	1 089
Social- och hälsovårdsministeriet	2 855	3 319	3 673	3 910	4 076	4 255	4 281
Sammanlagt	5 244	5 768	6 191	6 486	6 657	6 853	6 866
Övriga statsbidrag inom budgeten för basservicen							
Inrikesministeriet	55	56	71	54	50	50	50
Undervisningsministeriet	156	176	175	172	169	164	163
Social- och hälsovårdsministeriet	229	240	246	241	241	211	211
Arbetsministeriet	128	130	126	126	125	119	119
Sammanlagt	569	602	617	593	585	544	543
Statsbidragen inom budgeten för basservicen sammanlagt	5 813	6 370	6 808	7 079	7 242	7 397	7 409